

VTISI NEKATERIH ŠTUDENTOV PF UL, KI SO NA ERASMUS IZMENJAVI ZA ŠTUDIJ V ZIMSKEM SEMESTRU 2016/17

Trenutno se nahajam v **Gradcu**, kjer je super. Predavanja oz. seminarji so v manjših skupinah in veliko je prebiranja člankov ter sprotnega dela (česar sem sicer malo manj navajena ☺), kar mi je prvotno delalo manjše organizacijske težave. Zdaj, ko je minilo že nekaj časa in sem ujela ritem dela, pa je super.

Pozdravi iz **Regensburga**! Študija sem se ze navadila, zaenkrat vsi predmeti super. Univerza je se posebno primerna za predmete kazenskega prava in predmeti se predavajo v angleščini in nemščini. Ob študiju se vedno nekaj dogaja, tako da skoraj vsak večer lahko izbiram med več dogodki (da ne omenimo kavic s frendi), za vikend pa mednarodna pisarna vedno priredi nek izlet. Pretekli vikend smo se tako odpeljali do gradov Neuschwanstein in Hohenschwangau, in vse skupaj (prevoz in ogledi) je stalo le 20€! To je resnično a MUST DO trip, ker sta gradova odštekano lepa in je to nepozabna izkušnja! Na univerzi se zelo poceni lahko učiš tudi drugih jezikov ali pa preizkusiš kak šport in spoznaš lokalce. Ta teden imamo tudi *sprachkaffe*, kjer se zbere ogromno ljudi, ki se potem pogovarjajo v več jezikih in se celo lahko naučiš par besed novega jezika, medtem ko spoznavaš nove ljudi in piješ pivo. Avtobus je zastoj s študentsko karto, v menzi in kafeterijah po Univerzi tudi lahko vse s študentsko karto plačaš in je na ta način tudi malo ceneje. Tutorji poskušajo čim bolj olajšati obširno birokracijo in storijo precej zate. Pa za vse tiste, ki morda ne znajo tako dobro nemško: vsi ljudje so zelo razumljivi in je tudi kar nekaj predmetov ponujenih v angleščini.

Na kratko bi povedal nekaj besed o moji izmenjavi belgijskem **Liegu**. Najprej malo geografije. Liege je kulturno in industrijsko središče belgijske regije Valonije, ter največje evropsko rečno пристanišče. Nekoč je bilo gospodarsko izjemno uspešno, danes pa je, zaradi propada rudarstva in kovinske industrije, eno izmed socialno bolj šibkih mest Belgije... To se jasno vidi tudi na cestah v mestu, kjer množica beračev priča o vseprisotnosti revščine. Skratka, ko sem prvič prišel v mesto sem bil rahlo šokiran, ker sem imel popolnoma drugačno predstavo o Belgiji, namreč tisto, ki bi držala v Flandriji, drugi belgijski regiji, gospodarsko in socialno veliko, veliko močnejši. Kljub temu pa je Liege nedvomno mesto z dušo, dušo, ki je tisti, ki se v mestu ustavijo za dan ali dva ne bodo našli. Še sam ne vem zakaj, ampak mesto je posebno, v dobrem in slabem. Večji del univerze se, kljub imenu, ne nahaja v Liegu, ampak v vasici dobrih 10 km južno, imenovani Sart Tilman. Slika tukaj je popolnoma drugačna. Tukaj živijo dobro stoječi prebivalci Liega, hiše so lepe, vrtovi še lepši, na vsakem drugem dovozu pa je parkiran Volvo ali Land Rover. Univerzitetni kampus ima bolj ali manj vse kar potrebuješ za življenje, restavracije, študentske domove, knjižnice...edino trgovine še nisem uspel najti in se moram vsakokrat ko želim kupiti kaj bolj eksotičnega, kot recimo pomarančni sok, voziti v center. Predavanja so v francoščini, sam obiskujem tudi eno v nemščini, lahko pa bi si izbral tudi predmete v angleščini. Glede jezika je na začetku nekaj težav zagotovo bilo, se pa človek na novo okolje, ko je potrebno, zelo hitro privadi. Fakulteta se mi zdi za odtenek lažja kot je naša in tega ne mislim v slabem smislu. Izjemno všeč mi je, da lahko imajo tukaj, kot tudi v Nemčiji (za druge države ne vem) na izpitih s sabo zakone, ter se jim jih posledično ni potrebno učiti na pamet, kot je navada v nekaterih drugih državah. Profesorji se, vsaj tisti, ki učijo mene, trudijo predavanja narediti interaktivna in razgibana. Pri večini predmetov se da dobiti t.i. Syllabus, ki ga napiše predavatelj in ki vsebuje podrobno razlago snovi, ki jo razlaga na predavanjih. Z malo spretnosti pa se da dobiti tudi skripte, ki življenje še dodatno poenostavijo. Liege leži na za potovanja izjemno dobri lokaciji, v eni uri se da priti v štiri države. Sam med vikendi potujem predvsem po Belgiji, severni Franciji ter Nizozemskem...Videl sem že bolj ali manj vsa velika in slavna mesta te regije, ter tudi dosti skritih biserov. Najmočnejši vtis name je naredil obisk Ypresa 11. 11., torej na obletnico konca prve svetovne

vojne, ko se je mesto spremenilo v polje papirnatih makov, simbolov življenj, ki so ugasnila na bojiščih prve in druge in vseh drugih vojn...Sledeči stavek je sicer rahlo morbiden in mogoče ni ravno najbolj primeren zaključek poročila o Erasmus izmenjavi, ampak vseeno. Ko človek hodi po pokopališču, kjer leži na tisoče mrtvih vojakov prve vojne, ter bere letnice rojstva in smrti, se čuti srečnega, da se je rodil takrat, kot se je, in ne sto let prej. Osebnost bi vsem samooklicanim domoljubom, ki trenutno po vsej Evropi postajajo izjemno popularna roba, en takšen izlet nedvomno priporočil.

Sem na izmenjavi v Nemčiji-**Münster**. Nimam še potrjenega Learning Agreementa, ker je bila gospa, ki to ureja in podpisuje, bolna. Danes je nazaj in seveda smo vsi "navalili" na pisarno. Tole z LA je bilo res naporno, ker nismo imeli nobenih informacij, kateri predmeti so primerni za Erasmus študente. Vse ostalo pa je popolno! V mestu same univerze - to je tisti študentski duh, ki ga v LJ pogrešamo :)) Telovadnice, dogodki, ne samo za Erasmus študente, za vse :) In kolo vedno in povsod! Ne vem, zakaj smo sedeli v šoli vsa ta leta in se učili jezikov, tukaj se jezika učiš "spotoma". Ko recimo celo trgovino preiščeš, ker ne veš, kako se reče kroglice za juho:) In najboljše je, da sem dobila tandem!! To pomeni, da se prijaviš v skupino in npr. zame iščejo nekoga, ki govori tekoče nemško pa se želi učiti slovensko. In so ga našli. Gre za fanta, ki je tu rojen, starši pa so Slovenci. In so se sedaj vrnili v Slovenijo, on pa si je tu ustvaril družino in želi, da njegovi otroci govorijo slovensko in seveda tudi sam želi čim več govoriti slovensko.

Oglašam se iz Španije, natančneje iz **Salamance**. Z odločitvijo sem zelo zadovoljna, mesto je majhno, zelo lepo, prijetno in živahno. Vsak teden imamo različna Erasmus druženja, organiziranih je veliko zabav in večerij ter tudi športnih aktivnosti. Ker je mesto majhno, ni težko navezati stik z drugimi študenti, tako da se po mesecu in pol počutim že čisto domača tukaj. Univerza je moderna, ker pa so predavanja vsa v španščini, je tudi to zame svojevrsten izziv. Veliko je sprotne dela, oddajanja različnih nalog vsak teden, česar z naše univerze nisem tako navajena. Ne dvomim, da bo leto v Salamanci prineslo še polno zanimivih stvari! Do zdaj smo bili skoraj še v kratkih rokavih, zdaj pa se je počasi tudi tukaj ohladilo.

Javljam se iz **Wiesbadna**, Nemčije. Tukaj vse poteka super. Na faksu poskrbijo za vsako najmanjšo prošnjo in nimam nobene pripombe. Trenutno je že en večji izpit za nami, decembra pa me čaka še več izpitov, tako da v tem obdobju pred decembrom skušam izkoristiti za nova poznanstva in potovanja. Na faksu mi je predvsem všeč TCL (Transnational Commercial Law) program in multikulturalnost študentov. V Wiesbadnu živim v študentskem domu s Perujčanko, Španko in Kitajko. Menim, da je najboljše, kar lahko narediš zase, to, da živiš s tujimi študenti, da se učiš nove jezike in spoznaš nove kulture (kitajska cimra kuha odlično - vsak dan nekaj novega – in z njo tudi vadim svoje osnovno znanje kitajskega jezika). Počutim se dobro, za domotožje nimam kaj dosti časa, ker je moj urnik precej poln in čas preprosto leti. Ko pa imam kaj prostega časa, ga izkoristim za potovanja. Wiesbaden je sicer bolj mirno mesto, ampak nič zato - če želiš dober žur v klubu, ga imaš v bližnjem Frankfurtu, Mainzu (prevoz je zastonj). Nekaj dobrih pivnic in barov pa je tudi v samem Wiesbadnu (cene niso pretirano visoke). V predavalnici nas je nekaj manj kot 60, kar vidim kot prednost, vsi se med seboj poznamo in smo zelo povezani:))

Trenutno sem na izmenjavi v **Wroclawu** na Poljskem. Mesto mi je res všeč, ljudje so prijazni. Zagotovo je bila to prava izbira. Predavanja so dokaj zanimiva, predavatelji po večini obvladajo angleščino. Proti vsem pričakovanjem pa najraje hodim na "nepravni" predmet, to je tečaj poljščine. Z urnikom so nam šli zelo na roko, saj imamo predavanja samo od ponedeljka do srede, tako da je veliko časa za vikend izlete in razne druge aktivnosti. Konstantno se nekaj dogaja in nikoli ni dolgčas.

V **Utrechtu** vse poteka kot po maslu. Mesto je čudovito, ljudje so zelo prijazni. Vsi na fakulteti so izjemno ustrezljivi in vedno pripravljeni pomagati. Pristop k delu zahteva nekoliko več sprotne dela, sam imam za predelati v povprečju 100 strani na teden ter pisati tedenska poročila o snovi, ki jo tekoče obravnamo, ampak večjega preplaha ni. Utrecht je izjemna iztočnica za potovanja kamorkoli po Evropi, saj so z vlakom dostopna tri letališča (Amsterdam, Rotterdam in den Haag), cene letalskih vozovnic pa so zares poceni. Na splošno študentje tukaj veliko študirajo, saj je ogromna univerzitetna knjižnica v centru mesta polno zasedena že praktično od prvega tedna, odprta pa je vse dni v tednu. Predavanja so 3 - 4 krat tedensko, profesorji pa se trudijo, da se ne začenjajo prezgodaj zjutraj :)

Najprej - pošiljam en sončen pozdrav iz **Lizbone**, kjer smo na srečo še vedno v kratkih rokavih, kljub temu da smo imeli par dni dežja (kar je neobičajno za oktober v Lizboni). Izmenjava poteka "bolje" kot na začetku, to pa pravim zato, ker so Portugalci (vključno z akademsko sfero) zelo "na easy", kar se tiče formalnosti, in je trajalo kar nekaj časa, preden smo dobili vse potrebne informacije v zvezi z našimi predavanji in obveznostmi. Kar se pa tiče vsebine oz. kvalitete predavanj in profesorjev, sem kar pozitivno presenečen: domači profesorji (kar se tiče predmetov, ki jih sam obiskujem) obvladajo angleščino, so prijazni, nas vedno usmerjajo in svetujejo. Imamo veliko izbiro "intensive courses", kjer tuji profesorji iz uglednih institucij (tudi ZDA) predavajo neke vrste 'schnell kurs' na določeno temo in potem pišeš izpit ali napišeš seminarsko. Pri nekaterih predmetih imam sprotno delo, ker se ocenjuje sodelovanje, večinoma pa si ocenjen na podlagi seminarske, ki jo predstaviš. To pomeni, da je več individualnega dela in si sam "urejaš delovnik". Zato pa tudi ostane veliko časa za socialne aktivnosti, izlete in vse drugo - ravno par dni nazaj sem se vrnil po tednu surfanja v kraju Peniche, severno od Lizbone, kamor sem se odpravil z dvema kolegom. Upam, da je "doma" vse v redu, osebno na trenutke (priznam) že pogrešam našo prestolnico, vendar me vreme tukaj vedno prepriča nasprotno, še posebej ko po telefonskem klicu izveš od prijatelja, da je moral zjutraj že obleči plašč☺.

Končno sem našel nekaj časa, da lahko v miru napišem kaj se dogaja v "multikulti" **Berlinu**. Tukaj sem že od začetka septembra, ko sem začel z jezikovnim tečajem, ta teden pa smo začeli tudi s predavanji na Humboldt Universität zu Berlin. Jezikovni tečaj bi predlagal vsakemu, ki pride sem, pa ne samo zaradi dobre izvedbe, ampak tudi zaradi ljudi, ki sem jih spoznal tam. Z nekaterimi smo postali zelo dobri prijatelji in se pogosto družimo ob večerih. Zelo mi je všeč kulturna raznolikost in utrip mesta. Odkar sem tukaj, sem spoznal študente iz ne samo celotne Evrope, ampak tudi iz na primer Brazilije, Čila, Argentine, ZDA, Mehike, Avstralije, Kitajske, Japonske, Tajske... Berlin je torej zelo odprto mesto in bi ga lahko opisal kot svetovljansko prestolnico Evrope :) Ravno zaradi te lastnosti so povezave z drugimi mesti po Evropi zelo dobre in poceni. Prejšnji vikend smo se zato z nekaterimi prijatelji iz jezikovnega tečaja odpravili na spontano potovanje do Gdanska na Poljsko. Seveda pa ne morem mimo omembe nočnega življenja, ki je tako pestro, da enostavno ne najdem časa, da bi šel na vse žurke, ker bi lahko bil vsak dan nekje drugje. V Ljubljani zelo pogrešam klube z vrhunsko elektronsko (predvsem house) glasbo, tukaj pa je izbira zelo dobra in je zato vedno užitek, ko gremo ven s prijatelji. Poleg vsega tega pa mi je všeč sproščenost ljudi, kar se opazi tudi na stilu oblačenja, ko lahko oblečeš praktično karkoli. Tudi v diskačih so ljudje kar v teniskah. Na faksu pa me preseneča, kako poceni se lahko učiš kakšen tuj jezik ali pa se ukvarjaš s kakšnim športom. Za 40 eur se lahko celoten semester učiš tuj jezik po 4 ure na teden. Za 30-70 eur na semester pa se lahko enkrat na teden udeležuješ praktično kateregakoli športa (celo pantomimo lahko izvajaš ☺). Takšno izbiro in ceno res pogrešam v Sloveniji.

Moja izmenjava v **Krakowu** na Poljskem je res fajn. Sicer moraš včasih sam poskrbeti, da zadeve hitreje stečejo. Tukaj je tudi kar nekaj Azijcev, ker je šolanje tukaj cenejše, pravijo. Sicer pa je soba v študentskem domu majhna, je pa zato cimra super. Tudi tečaj poljščine imamo in tam prav uživamo, saj smo Slovenci, Slovaki in Makedonci v isti skupini (Slovanov), ker naj bi hitreje osvojili poljščino kot ostali. Predavanja so super, predavatelji lepo govorijo angleško, ponekod bo na koncu izpit, spet

drugje pa obvezno sodelovanje na predavanjih in esej na koncu. Pri enem predmetu imamo za predavatelja celo duhovnika, ki ima tudi doktorat iz prava, sicer pa tukaj res vidiš veliko menihov, duhovnikov in nun, saj so pretežno katoliška država in ima Cerkev res velik vpliv na vse. Center mesta je obdan s parkom in se ne moreš izgubiti, lušten je pa tudi judovski predel mesta. Pogledala sem si že njihov rudnik soli, jezero in zoo, kjer imajo celo pingvine. V kratkem pa grem še v Tatre, njihove gore in v Auschwitz. Sicer pa ESN tukaj vsak teden nekaj organizira za Erasmusovce; izlete, srečanja, tudi za orientation week so lepo poskrbeli, le da se je bilo potrebno na večino dogodkov prijaviti. Imamo pa tudi opcijo se učiti drugih tujih jezikov.

Kot je to verjetno pri vseh "erasmusovcih" običajno, komajda najdem čas zase, kaj šele za vse opravke, ki mi še visijo nad glavo. Pa vendar si bom vzela nekaj minut, da strnem še svoje vtise. **Heidelberg** je z eno besedo čudovit. V mnogih pogledih precej spominja na Ljubljano - še en razlog manj za domotožje, o katerem sicer zaenkrat ne duha ne sluha. Po mesecu in pol lahko rečem, da je bila odločitev, da grem na izmenjavo, ena najboljših do sedaj. Sploh pa sem zadovoljna, da sem se znašla v tem krasnem študentskem mestu, ki se ponaša z najstarejšo univerzo v Nemčiji. Kvaliteti primerno so tudi zahteve in pričakovanja do študentov precejšnja. Predavanja obiskujem šele en teden, tako da se seveda še precej lovim, nemški pravni jezik je presneto zahteven, sploh za tuje študente, ki ne poznamo nemškega prava. Lahko pa vsaj enkrat rečem, da imamo pri nas srečo, da je toliko zakonov spretno "povzetih" iz nemškega pravnega okolja. Seveda pa na izmenjavi ne gre samo za študij - tukaj je družabno življenje zelo pestro, tako da ni niti najmanjše možnosti, da bi se človek dolgočasil. Prav nasprotno - treba si je načrtno vzeti nekaj časa za počitek, kot to sama počnem sedaj. Ker se tu počutim tako domače, sem začela tudi že resno razmišljati o podaljšanju izmenjave, tako da si iščem tudi službo poleg študija, t.i. Nebenjob. Če na kratko povzamem je moja izmenjava kot povsem "novo življenje", polno izzivov in preizkušenj, novih poznanstev in spoznanj ☺.

Po mogoče malo bolj zoprnem septembru zaradi hude spremembe in vsega, je sedaj vse prav super in življenje v tem prikupnem študentskem mestu na Danskem (**Aalborg**) je postalo prav zabavno. Predavanja imam trikrat na teden v zelo majhnem številu (pri predmetu Int. Human Rights sva samo dve, ker je program samo za Erasmus študente), zato sem bila včeraj, ko smo se poslovili od profesorice, ki nas je učila prvo polovico ur arbitraže, kar malo žalostna. Izpiti me čakajo tik pred božičem in pa sredi januarja, tako da mi bo za praznike uspelo priti domov. Vreme postaja vedno bolj severno (sonca nismo videli že vsaj tri tedne), zato je zjutraj neizmerno težko vstati! Ampak, da nas ne načne tale zimska depresija, pojemo kakšen kos pice več in popijemo pivo, najraje ob sredah, ko ga dobimo za bolj normalno ceno (3 evre, sicer je 6) ☺.

Javljam se vam šele po skoraj dveh mesecih in pol izmenjave v **Nijmegnu**, razlog zato pa je, da nisem imela nobenih težav z organizacijo na fakulteti in da se imam noro fajn, zato čas kar leti! Lani sem bila na izmenjavi v Salamanci in moram reči, da je izkušnja povsem drugačna. Lani sem živela v stanovanju, letos v študentskem domu, organiziranost fakultet je čisto različna in čeprav je bilo tudi v Španiji več sprotne dela, se sistem vseeno ne more primerjati s tukajšnjim. Imeli smo veliko lepega vremena in tisti dober mesec je kar zletel mimo, sploh zato, ker sem se vmes še vrnila domov za tri dni, da sem odpisala zadnji izpit in diplomirala. Nato so nas bolj zaposlili tukaj na faksu, imeli smo že kar nekaj nalog, ki predstavljajo del končne ocene, med drugim tudi simulacijo arbitraže, odpisali smo tudi že prve izpite. Ravno včeraj so domov odšli moji drugi slovenski obiski in danes mi je ob tem melanholičnem vremenu kar malo težko, ampak že čez par dni na obisk pride moja družina. Veliko smo prepotovali in še kar nekaj stvari imamo v planu, nato pa se konec novembra, vsaj zame, že začnejo izpiti. Ravno ta teden imamo tudi študijske počitnice. Izkušnja je res unikatna, sama sem mislila, da "že vse vem", ker sem na izmenjavi že bila, in da je mogoče nesmiselno iti na izmenjavo

dvakrat, pa ni res - nova država, kultura in ljudje naredijo vsako tako izkušnjo enkratno in zelo sem vesela, da sem se odločila prav in se podala v tujino še enkrat.

Javljam se iz **Poitiersa**, kjer je vse v najlepšem redu. V resnici so se nam začele jesenske počitnice in sem trenutno na vlaku proti Lizboni, kjer bom obiskal sošolca, ki je tam na izmenjavi, za nazaj pa se še za nekaj dni ustavim v Madridu, kjer je trenutno kolegica, ki prav tako doživlja to nepozabno izkušnjo. Za mano je že ena četrtna izmenjavi (uf, kako čas beži, ko se imaš dobro!) in moram reči, da sem zelo zadovoljen. Prvi teden je bil seveda najtežji, predvsem zaradi jezika in vseh birokratskih stvari, ki jih je bilo treba urediti (Francija slovi po slednjem, vendar moram reči, da sta fakulteta in mesto na splošno zelo dobro organizirana in nisem naletel na nikakršno večjo težavo), najbolj pa zaradi tega, ker še nisem poznal še nikogar in sem zelo pogrešal dom in prijatelje. Kmalu so se stvari obrnile na bolje, počasi sem se utekel v francoščino in študentsko življenje na kampusu ter spoznal sem ogromno čudovitih ljudi. Na fakulteti sicer ni bilo še veliko dela, razen tega, da sem od ponedeljka do četrтка cele dneve presedel v predavalnici (podaljšane vikende in lepo vreme sem zato izkoristil za druženja in razna potepanja), se pa počasi psihično pripravljam za nevihto (7 sicer ustnih izpitov v prvi polovici decembra), ki se pripravlja po počitnicah :)

Torej, z eno besedo, kako se imam v **Berlinu**: krasno. Če sta me zadnji dve leti kaj naučili, je to to, da se ne smem (pre)več sekirati zaradi birokracije, pa tudi drugače imajo tukaj Nemci tako vse urejeno, da je že kar strašljivo. Toliko pošte, kot sem jo v tem mesecu dobila od različnih uradov z Nemčije, je v enem letu ne dobim v Sloveniji (kar se tiče prijave prebivališča, davčne, raznih potrdil, bančnih zadev...). Tukaj se je faks začel šele ta teden, tako da se, kar se tega tiče, še malo lovim: nimam še čisto "pogruntanega" sistema, kako je tu s kopiranjem (tukaj imajo itak povsod kartice za vsako stvar, od kopircev, omaric, do izposoje knjig, vse gre avtomatsko). Sem pa ta teden začela tudi z "delom", in sicer sem v enem vrtcu dobila mini službo, za en mesec, enkrat na teden pomagam z otroci. To sem dobila čisto po naključju, moj profesor za nemščino mi je rekel, če me zanima tako delo (ker sem mu omenila, da sem v Ljubljani delala veliko z otroci)... tako da je bil danes za mano tudi moj prvi delovni dan. Seveda sem plačana "slabo" za nemške standarde, ampak več kot odlično za slovenske. Več kot dobrodošel "pocket-money", sicer je Berlin še cenejši kot Ljubljana, a so najemnine v zadnjih dveh letih grozljivo zrasle. Je pa res hecno naključje, vrtec je dve ulici stran, od kjer živim jaz. Poleg tega nobeden od otrok nima nemškega imena, in vsi, ampak res VSI otroci govorijo doma drug jezik (turško/bolgarsko/rusko/arabsko,...). Vsakogar, ki v Sloveniji jamra, da ne rabimo "multi-kulti" Slovenije, bi z veseljem povabila malo v Berlin, tukaj je namreč toliko ne-Nemcev, ki živijo tu že več let, oziroma generacij. S tem seveda ne mislim, da se ne pojavijo trenja oziroma nesporazumov, vendar tu znajo pravilno pristopiti k perečim vprašanjem in se lotevati teh zadev, korektno in pravočasno. Jaz živim v turško dominirani četrti Moabit, in čisto sem zaljubljena v ta predel. In ker je toliko expatov in ausländerjev, se sama sploh ne počutim kot "tujka", ampak le kot ena oseba več v Berlinu.

Se pofočkam iz **Tromsa**, da vam prinesem malo severne klime domov v Ljubljano. Smo imeli zadnje 3 tedne od prihoda večinoma skozi lepo vreme, tako da je bilo treba izkoristiti vreme in svetlobo. Tema že kar prihaja, še dva tedna nazaj pa je bilo svetlo 24 ur na dan. Faks je super, na predavanjih nas je 8, predavatelji so večinoma "uvoženi" z Univerze v Utrechtu, tako da je še bolje, kot da bi bil dejansko na Nizozemskem. Tam dvomim da vsaka predavanja izgledajo kot delovni sestanki ob kavi s profesorjem☺. Univerza ima res kul infrastrukturo, zastonj printanje, neomejen dostop do kateregakoli članka (če knjižnica nima dostopa do te baze, ga kupi takoj samo zate, dostop od doma, itd.). Norveška pač. Ves kader je dostopen 24 ur na dan. Čeprav nima rankinga hudo visoko, je njihova univerza za raziskovalno delo res res dobra. Aja, pa svoje pisarne imamo, ker smo master študenti, svašta☺.

V **Parizu** je pestro, zaenkrat predvsem, kot ste rekli, zaradi vseh birokratskih zadev, ki jih je treba urejati na začetku (obširni pohodi od Poncija do Pilata). Danes sva bili s kolegico šokirani, da na tem faksu vlada totalna zmeda glede predmetov, predavateljev, urnikov in vsega v zvezi s tem, zato do zadnjega sploh ne veš, kaj boš dejansko lahko izbral in kakšen bo tvoj urnik. Ampak saj bo, začetki so vedno najhujši :)

Vse je v redu, mesto (**Madrid**) je prečudovito. Univerza Carlos III je zelo organizirana in striktna, kar je prijetno presenečenje glede na to, da gre za Špance (ki ne slovijo po takšnih vrlinah ☺). Predavanja in vaje imam v španščini, profesorji ne delajo nobenih izjem pri Erasmus študentih. Zaenkrat je še nekoliko težko slediti vsemu in sodelovati z ostalimi španskimi študenti, saj moje poznavanje španskega prava ni niti približno na njihovi ravni. Ampak verjamem, da bo vedno lažje, predvsem pa vem, da bom zaradi "nepopuščanja" španskih profesorjev odnesla veliko in bo ves trud poplačan.

Joj, tok je dobr vse; mesto, faks, sošolci. Na fakulteti smo imeli introduction day, kjer so nam predstavili njihov sistem študija, ki je čisto nasprotje našega. Zelo malo predavanj in ogromno sprotnega, samostojnega dela (PBL- problem based learning). Se bo treba kar privaditi! Po tem predavanju je bil pa organiziran žur na vrtu od fakultete in druženje s tutorji. Tudi tega nisem vajena, ampak na žurke se ni težko navaditi. Imeli smo tudi organiziran ogled mesta v skupinah po 10 študentov prava. Tam sem spoznala največ sošolcev. Mesto je večje, kot sem si ga predstavljala in zeloooo lepo. Glavno prevozno sredstvo pa seveda kolo. Vse je res tok dobr organiziran za nas Erasmusce, dobesedno od trenutka ko prideš v **Maastricht** te vodijo za rokco. Spoznala sem že ljudi s celga sveta. V mestu so praktično samo študentje, že recimo v hiši, kjer živim, nas je 5 punc različnih nacionalnosti. Je pa res fakulteta zelo zahtevna. Na introduction day-u so nam (pro)dali vso literaturo in nam predstavili spletno stran, kjer nas profesorji obveščajo. Sem danes preverila vsa obvestila in moram prebrati že okrog 60 strani za oba predmeta (pa ploh še nismo imeli "uradnih" predavanj). So pa profesorji zelo napredni, točno razložijo zakaj je določen način študija boljši, podajo vse informacije in so zelo dostopni. Zelo so napredni tudi kar se tiče spremljanja sodne prakse. Kar je logično, ker vsi obvladajo angleščino.

Čisto iskreno povedano, **Dunaj** kot mesto mi je zelo všeč, tudi ljudje so zelo prijazni in pripravljeni pomagati, kar se pa tiče univerze in organizacije (prijava na predmete, spletni sistem, tečaji nemškega jezika, prekrivanje predavanj), pa vam lahko iskreno povem, da je PF LJ sto svetlobnih let pred dunajsko fakulteto!

Prvi vtisi v **Rigi** so odlični. Pravna fakulteta ima prostore v glavni zgradbi univerze, skupaj s tremi drugimi fakultetami, in sem se prvi dan kar lovil po zgradbi. Zgradba univerze in sploh center Rige je zelo lep. Polovico predavanj ima nek nemški profesor, kar mi je zelo všeč, saj govori lepo angleščino. Spoznal sem se tudi že z nekaterimi sošolci. Malo slabe volje je bilo prisotne zgolj pri Mednarodnem javnem pravu, pri kateremu moramo predelati 350 strani dolgo knjigo.

V **Nikoziji** nam je malo vroče, ampak se imamo odlično. Predavanja so zanimiva, veliko je eventov za erasmus študente, skratka zelo sem zadovoljna z izbiro.

Ja, trenutno se v **Bruslju** se malo lovim kar se tice jezika, ker gre vse zelo hitro. Drugace pa do zdaj izjemna izkusnja.

V **Antwerpnu** so vsi prijazni, našla sobo, vse ok.☺ Predavanja so kar zahtevna, saj v Ljubljani ni nekega poudarka na angleških tekstih, a bomo šli tudi čez to! Vsak dan je nekaj novega.

Ta teden je bil sicer zelo stresen, ker imajo tu v okviru Europa Universität Viadrina tri različne fakultete, štiri online sisteme, ki jih poleg vsega ta hip še prenavljajo in vsaka fakulteta ima svoje zahteve glede prijave in registracij za predmete, zato je ogromna zmeda. Vendar pa sta Bernd in Katja iz mednarodne pisarne resnično čudovita in sta nam Erasmus študentom v veliko pomoč. Zelo sem vesela, da se je vse uredilo in že komaj čakam začetek predavanj. Pozdrave iz **Frankfurta na Odri**!

Razlog, da do sedaj niste še niste dobili nobenega maila od mene je ta, da nisem naletela še na nobeno težavo. Res moram pohvalit Univerzo v **Sheffieldu** na tem področju: čisto vse informacije so prišle do mene in odlično so poskrbeli, da smo vsi tuji študenti (tako Erasmusci kot tudi ostali) lahko hitro in učinkovito uredili vse potrebne zadeve. Na splošno sem pa navdušena nad izmenjavo! Pravzaprav vključuje res točno to, kar vsi tisti, ki pridejo nazaj, omenjajo: mnogo novih zanimivih prijateljstev, svobodno samostojno življenje in študijsko izkušnjo v drugačnem sistemu (ki se mi, morem reči zdi malensko koristnejši z vidika študentov). Preveč sicer še ne morem reči, za mano so zaenkrat le trije tedni predavanj, a lahko že potrdim, da mi je način študija všeč in mi (vsaj zaenkrat) omogoča tudi veliko druženja in izletov v sosednje kraje. Trenutno sem ravno na poti v Cambridge v okviru izleta, ki ga organizira univerzitetni Students Union (poleg ostalih 10.000 stvari, ki jih prijazno opravljajo za študente že vse od 'Intro week'-a naprej). Upam, da vas tudi v prihodnje ne bom kontaktirala iz razloga kakšnih zapletov in iskreno upam, da se imajo ostali študenti na izmenjavi prav tako fino kot jaz :) S prijateljico, ki je trenutno na izmenjavi v Salzburgu, sem redno na vezi in prav zanimivo je primerjati izkušnji! Mimogrede: Ne vem zakaj se ljudje tako pogosto norčujejo iz angleškega vremena; v resnici je čisto prijetno! Res je, da dežuje precej večkrat, kot na primer v Sloveniji, ampak niti slučajno pa ne zmoti in to je ena izmed stvari, ki me je prijetno presenetila.

Jaz sem na izmenjavi na KU **Leuven** in sem zaenkrat zelo zadovoljna - tako predavanja kot ljudje, ki sem jih do sedaj uspela spoznati, so super. Trenutno sem v pralnici - čakam, da se moje perilo opere - in to, da se tukaj pere perilo v pralnicah, je za enkrat edina stvar, ki me na izmenjavi moti ☺. Drugače pa je univerza odlično organizirana, o vsem smo pravočasno obveščeni in na začetku so organizirali res veliko aktivnosti, tako da smo se mednarodni in Erasmus študentje lahko spoznali. Tudi predavanja so mi zelo všeč, ampak sem že dobila občutek, da bodo moji izbrani predmeti zahtevni in da bo kar kmalu treba poprijeti za knjigo in se ugnezditi v kakšno knjižnico ali t.i. learning center. Zanimivo je tudi to, da bomo imeli v okviru enega predmeta organiziran "moot court", tako da bo tudi nekaj praktičnega dela, poleg tega pa pravna fakulteta organizira English practical courses, kjer imamo študentje možnost spoznati različna področja prava v praksi. Zaenkrat nimam še nič domotožja, saj sem tukaj šele štiri tedne, v tem času pa smo šli slovenski študentje v Leuven-u že skupaj na pivo, imela pa sem tudi že dva obiska iz Slovenije. Zaenkrat je torej moja izkušnja pozitivna, niti nisem imela kakšnih nevšečnosti z birokracijo.

Danes imam po napornem tednu malo več časa, tako da, par besed iz (danes deževnega) **Nijmegna** o moji dosedanji izkušnji z izmenjave. Tukaj sem že dobra dva meseca, in na kratko lahko rečem, da je do sedaj SUPER! Vreme (nadpovprečno sončno za Nizozemsko!), novi prijatelji, celotna izkušnja. Predvsem gre zasluga ostalim tujim študentom, s katerimi smo postali dobri prijatelji, in pa pomoči s strani naših štirih mentorjev, ki so domačini in nam z veseljem pomagajo, če kaj potrebujemo, hkrati pa dobro poznajo mesto, tako da nam svetujejo tudi glede žurk in aktualnega dogajanja. Ob prihodu (prišla sem 15. 8. 2016) mi je bilo prvih par dni malo težko - novo mesto, novi ljudje, nova država... Ampak tekom prvega tedna (orientation week) smo bili razdeljeni v mentorske skupine (20-25

študentov), v kateri sem skozi zabavne aktivnosti navezala stike z ostalimi študenti iz vsega sveta, tako da je v njihovi družbi vse postalo malce lažje. V teh dveh mesecih sem tako v njihovi družbi obiskala že večino mest po celotni Nizozemski, tudi Belgijo, v kratkem bomo obiskali Švico. Skratka, zelo zabaven del izmenjave in poznanstva iz najrazličnejših držav! Kar se tiče študija prava, je organizacija predavanj in način ocenjevanja popolnoma drugačen. Predavanja imam le tri dni na teden - le uro in pol na teden za vsak predmet, ostale dni (čet-ned) imam prosto. Ampak se moram za vsako predavanje vnaprej pripraviti, kar pomeni prebrati skupno cca. 200 strani literature tedensko, kar precej zapolni moj prosti čas. Kar ga ostane pa gre v organizacijo izletov in družabnega življenja, ter igranja nogometa (pridružila sem se lokalni nogometni ekipi FC Kunde ☺). Skratka, zaenkrat je izkušnja zelo pozitivna, malo domotožja je že prisotnega, ampak se vračam v Slovenijo za božič.